

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 6Pc/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720202352
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2021:3720202352.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňa JUDr. Dagmar Mišúnová v právnej veci plnoletej dcéry: K. G. W., U.. X. XX. XXXX, R. E. XXXX/XXX, D. R., zastúpená JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou so sídlom Považská Bystrica, Železničná 90/12, proti osobe povinnej platiť výživné: C. E., U.. X. X. XXXX, R. D. M. XXX/XX, Ž. X, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Osoba povinná výživou je p o v i n n á prispievať na výživu plnoletej dcéry zvýšeným výživným zo sumy 250 Eur mesačne na sumu vo výške 300 Eur mesačne od 3. 9. 2020, ktoré výživné je povinná zasielať vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám plnoletej dcéry.

Zameškané výživné na plnoletú dcéru za obdobie od 3. 9. 2020 do 28. 2. 2021 vo výške 296,67 Eur, je osoba povinná výživou p o v i n n á splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 50 Eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia s tým, že prvá splátka zameškaného výživného je zročná v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Osoba povinná výživou je p o v i n n á nahradiť plnoletej dcére trovy konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 527,41 Eur k rukám právnej zástupkyne plnoletej dcéry JUDr. Dariny Kučerovej, Železničná 90/12, Považská Bystrica, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, č. k. 11P/9/2017-40 zo dňa 29. 11. 2017.

o d ô v o d n e n i e :

1. Plnoletá dcéra sa podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti naposledy určenej rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/9/2017-40 zo dňa 29. 11. 2017 zo sumy 250 Eur na sumu 330 Eur mesačne od 1.9.2020. Uviedla, že od poslednej úpravy došlo k podstatnej zmene pomerov, keď nastúpila na dennú formu vysokoškolského štúdia na Trnavskej univerzite v Trnave - právnická fakulta, v súvislosti s čím sa jej zvýšili náklady na ubytovanie, cestovanie ako aj so samotným štúdiom - zakupovanie skrípt, učebníc, zákonov a pod. Otec, ako osoba povinná výživou, sa o ňu žiadnym spôsobom nezaujíma, neplní si riadne vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na skutočnosť, že má zdravotné problémy v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela, nemôže si ani brigádniccky privyrábať. Všetky náklady uhrádza jej matka. Na preukázanie svojich tvrdení k návrhu pripojila: Rozhodnutie Trnavskej univerzity v Trnave zo dňa 9.6.2020 o prijatí na dennú formu štúdia.

2. Otec plnoletej dcéry, ako osoba povinná výživou, sa na pojednávanie opakovane, napriek riadnemu doručeniu termínu, nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil. Jeho predvedenie na súd prostredníctvom polície sa nepodarilo zrealizovať, nakoľko odmietol prísť na pojednávanie s odôvodnením, že „všetko má zaplatené a nebude tam stále chodiť“. Súd preto vykonal pojednávanie v zmysle § 180 C.s.p. v jeho neprítomnosti.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom plnoletej dcéry, oboznámením Rozhodnutia Trnavskej univerzity v Trnave zo dňa 9.6.2020 o prijatí na dennú formu štúdia, lustrácie osoby povinnej výživou v Sociálnej poisťovni, v Registri obyvateľov, potvrdenia o príjme osoby povinnej výživou, potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 22.9.2020, Nájomnej zmluvy na krátkodobý nájom bytu zo dňa 26.8.2020, špecifikácie výdavkov plnoletej dcéry, špecifikácie výdavkov matky plnoletej dcéry, pokladničných dokladov, potvrdenia o výške príjmu matky plnoletej dcéry, lekárskeho správ, Hlásenia poisťovnej udalosti, výpisu z listu vlastníctva č. 1706, pripojeného spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 11P/9/2017 a zistil nasledovný skutočný stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č. k. 11P/9/2017-40 zo dňa 29. 11. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 3.3.2018 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť na mal. K. G. W., U.. X.XX.XXXX zo sumy 170 Eur na sumu 250 Eur od 1.2.2017. V tom čase bola dcéra osoby povinnej výživou maloletá, navštevovala 2. ročník Obchodnej akadémie v Považskej Bystrici. Mesačne hradila cestovné 13,- €, mobil, na školský výlet za požičanie lyží musela zaplatiť 50,- €, platila príspevok do školy vo výške 20,- € na polrok, poplatok na stužkovú po 10,- € mesačne, zakupovala rôzne pomôcky, a to na angličtinu, nemčinu, za čo zaplatila 80,- €. Navštevovala jazykovú školu, kde polročne hradila 80,- €. Matka pracovala ako predavačka s príjmom 365,36 €. Žili v jednoizbovom byte, za ktorý platila 200,- € mesačne. Otec sa na pojednávanie nedostavil, súd rozhodol v jeho neprítomnosti. Otec maloletej v tom čase pracoval vo firme Asanácia, s.r.o., Žilina, s priemerným čistým mesačným príjmom 845,- € za rok 2016, za rok 2017 do augusta 2017 vo výške 984,- Eur, t.j. priemer za tieto roky predstavuje 914,50 Eur, bol vlastníkom ornej pôdy.

5. V súčasnosti je navrhovateľka študentkou 1. ročníka denného štúdia na vysokej škole Trnavská univerzita v Trnave, a to od 21.9.2020 v súvislosti s čím jej vznikajú náklady na ubytovanie vo výške 120 Eur mesačne, keďže býva v prenajatom byte. Okrem toho si musí zakúpiť knihy, školské potreby, na čo vynaložila sumu vo výške 163,70 Eur, ďalej musela zakúpiť notebook vo výške 396 Eur, ISIC kartu za 20 Eur, tlačiareň za 50 Eur a musí zakupovať aj ďalšie školské potreby ako perá, zvýrazňovače atď. Všetky tieto potreby jej musí financovať mama. Zo zdravotných dôvodov, keďže utrpela úraz, si nemôže privyrábať brigádne, má poškodené zápästie, v súvislosti s čím jej vznikajú zvýšené náklady na liečbu, cestu do Bratislavy, ortézy, a pod. Okrem toho jej vznikajú aj ďalšie náklady - na oblečenie, stravu, hygienické potreby, internet, kredit atď. Býva v 1-izbovom byte spolu s mamou. Otec jej platí ešte pôvodne určené výživné 170 Eur určené v roku 2015. Naposledy určené zvýšené výživné 250 Eur neplatil, toto začal platiť až po tom, čo prebehlo trestné konanie na Okresnom súde v Považskej Bystrici pod č.k. 12T/12/2019, keď mu hrozil trest za neplnenie si vyživovacej povinnosti. V rámci účinnej ľútosti uhradil dlžné výživné vo výške 2.730 Eur, v dôsledku čoho bol oslobodený.

6. Matka plnoletej dcéry je zamestnaná u zamestnávateľa K. L. A. H. Š. s priemerným čistým mesačným príjmom 358,- Eur. Jej mesačné výdavky predstavujú: TV a internet 27,14 Eur, telefón 57,12 Eur, plyn 21 Eur, RTVS 4,64 Eur, nájomné 84,04 Eur, fond opráv 39 Eur, elektrina 25 Eur. Okrem toho platí za odpad 56,14 Eur, daň za byt 10,14 Eur a ostatné výdavky ako benzín, strava, oblečenie, kozmetika, hygienické potreby. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

7. Otec plnoletej dcéry, ako osoba povinná výživou, je naďalej zamestnaný v spoločnosti ASANÁCIA, s.r.o., Žilina, s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 939,15 Eur. Vlastní ornú pôdu v katastrálnom území Považský Chlmec tak, ako to vyplýva z LV č. 1706. Iné vyživovacie povinnosti nemá.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku Rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo od poslednej úpravy k podstatnej zmene pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Naposledy bolo výživné určované pred viac ako 3 rokmi, pľnoletá dcéra nastúpila do 1. ročníka vysokoškolského štúdia, je staršia, vyspelejšia, v súvislosti s čím vzrástli aj výdavky na nákup pomôcok do školy, ubytovanie, cestovné, ošatenie, stravu. Príjem matky pľnoletej dcéry sa od poslednej úpravy mierne znížil o 7,36 Eur v priemere (zo sumy 365,36 Eur na sumu 358 Eur). Naopak príjem osoby povinnej výživou sa zvýšil o sumu 24,65 Eur v priemere (zo sumy 914,50 Eur na sumu 939,15 Eur). Prevažnú starostlivosť o pokrytie nákladov pľnoletej dcéry zabezpečuje matka z svojho nízkeho príjmu, nakoľko otec si riadne neplní vyživovaciu povinnosť, za čo bol aj trestne stíhaný. Zbavuje sa majetku, keď previedol rodinný dom na deti z prvého manželstva. O pľnoletú dcéru sa žiadnym spôsobom nezaujíma, nekontaktuje ju, dlhodobo a sústavne sa vyhýba svojej vyživovacej povinnosti, ničím neprispieva nad rámec výživného. Súdnym pojednávaniam sa zámerne vyhýba, opakovane sa na pojednávania nedostavuje, a to ani napriek uloženým poriadkovým pokutám. Súdne zásielky si na adrese svojho pobytu nepreberá. Súdu sa nepodarilo zrealizovať ani jeho predvedenie, napriek tomu, že bol príslušníkmi polície zastihnutý na adrese pobytu, odmietol sa však dostaviť na pojednávanie s odôvodnením, že „sa mu tam ísť nechce“. Toto ľahkovážne konanie osoby povinnej výživou nemôže byť na ujmu pľnoletej dcéry odkázanej na jeho výživu. Na základe týchto skutočností má súd za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca ako osoby povinnej výživou prispievať na výživu pľnoletej dcéry sumou 300,- eur mesačne od 3.9.2020, t.j. od podania návrhu v zmysle § 77 Zákona o rodine. Vo zvyšnej časti súd návrh ako nedôvodný zamietol.

16. Zameškané výživné za obdobie od 3.9.2020 do 28.2.2021 vo výške 296,67 Eur (28 dní zo 9/2020 + 5 mesiacov - 10/2020 až 2/2021 x 50 Eur) súd povolil osobe povinnej výživou vzhľadom na jej príjmové pomery splácať popri bežnom výživnom v splátkach po 50,- eur mesačne. Zároveň týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, č. k. 11P/9/2017-40 zo dňa 29. 11. 2017.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 55 CMP, v zmysle ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Pľnoletá dcéra je dieťaťom povinného a je napriek pľnoletosti celkom odkázaná výživou na svojich rodičov, pretože sa formou denného štúdia pripravuje na budúce povolanie. Vzhľadom k tomu, že po zmene pomerov u pľnoletej dcéry povinný neprispieval vo výške podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine), prinútil nepriamo pľnoletú dcéru iniciovať toto súdne konanie, keďže táto nedokáže z výživného, určeného predchádzajúcou právnou úpravou (ktorú vyživovaciu povinnosť si povinný riadne neplnil), uspokojovať svoje odôvodnené potreby, pričom z dokazovania jednoznačne vyplynulo, že toto konanie zahájila dôvodne. Keďže nemá právnické vzdelanie, nechala sa v konaní zastupovať advokátom, ktorému v prípade nepriznania náhrady trov konania bude musieť sama jeho

služby zaplatiť. Plnoletá dcéra je bez vlastných príjmov, pričom zahájenie konania o zvýšenie výživného sama ničím nezavinila, naopak, zavinenie tu možno pripísať na vrub povinnému. Bolo by preto v rozpore s princípmi spravodlivosti, aby musela trovy advokáta platiť z vlastných prostriedkov, t.j. z výživného, ktorým jej prispieva matka a otec, resp. z poberaných prídavkov na dieťa. Trovy tohto konania, napriek tomu, že návrh bol podaný dôvodne, by tak skonsumovali aj časť výživného, priznaného v tomto konaní, čo je kontraproduktívne, keďže výživné bolo určené na odôvodnené potreby plnoletého dieťaťa. Zároveň z dokazovania vyplýva, že majetkové pomery povinného sú neporovnateľne lepšie ako majetkové pomery plnoletej dcéry, pričom možnosti plnoletej dcéry dosahovať zárobky sú z dôvodu dennej prípravy na štúdium ako aj zdravotných problémov veľmi obmedzené, resp. nemožné. S ohľadom na okolnosti prípadu bude spravodlivé požadovať od osoby povinnej výživou, aby nahradila trovy právneho zastúpenia plnoletej dcéry, ktoré jej v tomto konaní vznikli.

18. Pri určení výšky trov právneho zastúpenia súd vychádzal z tarifnej hodnoty určenej podľa § 10 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/655/>>, teda z päťnásobku ročného plnenia po 50,- eur mesačne, o ktorú sumu súd zvýšil výživné plnoletej dcéry, keďže z pôvodne už určeného výživného v sume 250,- eur bolo výživné zvýšené na 300,- eur mesačne. Vychádzajúc z tarifnej hodnoty 3.000,- eur (50 Eur x 12 mes. x 5 rokov) za jeden úkon právnej služby potom právnej zástupkyňi plnoletej dcéry prislúcha odmena 121,17 eur/1 úkon. Súd potom priznal právnej zástupkyňi odmenu v súlade s § 10 ods.1, 3, § 13a písm. a), c), d), § 16 ods.3 vyhl. 655/2004 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/655/>> Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v celkovej výške 527,41 Eur za 4 úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania, účasť na pojednávaní dňa 22. 10. 2020, účasť na pojednávaní dňa 27. 1. 2021, 3 x náhrada hotových výdavkov za úkony vykonané v roku 2020 á 10,62 Eur a 1 x náhrada hotových výdavkov za úkon vykonaný v roku 2021 á 10,87 Eur, ktoré súd posúdil ako preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy, vzniknuté v tomto konaní v súvislosti s uplatňovaním práva plnoletej dcéry (§ 251 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v takom počte vyhotovení, aby jedno zostalo súdu a ostatné mohli byť doručené všetkým účastníkom.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (62 ods.2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).